

Проф. др Станко Бејатовић,
Редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу

НЕПОСРЕДНА ОПТУЖНИЦА КАО ИНСТРУМЕНАТ ДРЖАВНЕ РЕАКЦИЈЕ НА КРИМИНАЛИТЕТ

1. Поједностављене форме поступања у кривичним стварима као инструмент државне реакције на криминалитет (Опште напомене)

Савремено кривичнопроцесно законодавство карактеришу бројне особености. Једна међу њима је и све веће присуство поједностављених форми поступања у кривичним стварима¹. Кључни разлог криминалополитичке оправданости овакве пажње која се поклања поједностављеним формама поступања у кривичним стварима лежи у чињеници што су оне један од веома значајних - неизоставних инструмената ефикасности кривичног поступка схваћеног у његовом квалитативном и квантитативном смислу² као једног од његових кључних циљева³. Наиме полазећи од чињенице да је само ефикасан кривични поступак инструмент успешног остваривања циљева криминалне политике уопште⁴, а у жељи да се створи нормативна основа за што ефикаснији кривични поступак у последњих неколико деценија врше се не мале интервенције у кривичном процесном законодавству посматрано уопште. Њихов заједнички именитељ је стварање нормативне основе за што ефикаснији кривични поступак, путем нормирања поједностављених форми поступања⁵ у случајевима када то конкретна кривична ствар оправдава с обзиром на тежину кривичног дела, обим доказног материјала и држање лица коме се то кривично дело ставља на терет. Основ оправданости ова-

¹ Види: Бејатовић С., Поједностављене форме поступања као битно обележје реформе кривичног процесног законодавства земаља региона, Збор. "Поједностављене форме поступања у кривичним стварима-Регионална кривичнопроцесна законодавства и искуства у примени", Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд, 2013. год. стр. 11-31.

² Радуловић Д., Нови ЗКП Црне Горе као нормативна претпоставка за ефикасно поступање у кривичним стварима, Збор. "Кривично законодавство, Организација правосуђа и ефикасност поступања у кривичним стварима", Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, Београд, 2008. год., стр. 248-262.

³ Бејатовић С., Казнена политика и реформа кривичног процесног законодавства Србије, Збор. "Казнена политика као инструмент државне реакције на криминалитет", Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, Бања Лука, 2014. год., стр. 7-36.

⁴ Бурђић В., Кривичноправни инструменти државне реакције на тешке облике криминалитета, Збор. "Тешки облици криминалитета и државна реакција", Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, Требиње, 2013. год., стр. 83-98.

⁵ У теорији кривичног процесног права присутни су различити називи за кривичне поступке овог карактера (нпр. сумарни, убрзани, упрошћени и сл).

